

el davantal de pere calders

Força abans d'acabar aquest 1989 ja es va produir una divisió d'opinions sobre si el 1990 era o no començament de decenni. Subtilses matemàtiques han omplert de dubtes l'opinió pública, amb poc coneixement de causa per pronunciar-se amb aplom pel que fa a l'hora sidèria, l'hora oficial i l'hora civil. Ni caldria dir que la qüestió del temps solar mitjà o universal es presta a desconcerts per part dels qui —com ara jo— no aprovaríem pas aquesta assignatura. Tot allò que no sigui cenyir-nos als rellotges i als calendaris habituals ens marxa.

Però hi ha qui vetlla perquè no ens passin per alt detalls petits en aparença que, considerats degudament, tenen la seva importància. En aquest sentit, els responsables tècnics de la Unió Astronòmica Internacional ens han fet saber que anem un segon endarrerits.

De debò que la majoria de nosaltres no ens n'havíem adonat i ara que ens hi fan caure trobo d'agrair que hi hagi algú que vetlla tan escrupolosament per evitar-nos una flagrant pèrdua d'oremus. En el moment que l'any vell faci el tomb per donar entrada a l'any nou, les autoritats horàries ens retornaran el segon que se'ns havia esgarriat. El podrem afegir al dotzè gra de raïm i quedarem a l'hora exacta.

I en aquest instant precís del canvi començarem dècada. O

Bon any i bona hora

no, si ens sumem als meticulosos mesuradors del temps que amb la calculadora a les mans demostren que no estrenarem desena fins a finals de 1990. Jo trobo que l'any 1990, tal com el seu número indica, marca el principi de la dècada dels noranta.

M'anima pensar que no sóc sol a considerar que l'efemèride s'esdevindrà ara i no d'aquí a dotze mesos. La prestigiosa revista nord-americana *Time* s'ha dedicat a fer el balanç de l'etapa que dona per transcorreguda (comptant de deu en deu) i en una mena de certamen per a establir categories i distincions, proclama que Gorbtxov és el personatge de la dècada. Publica a tota portada l'efigie del dirigent soviètic, al qual no estalvia elogis. Si ens ho haguessin dit fa cosa de tres o quatre anys hauríem cregut que ens enganyaven.

A més, la circumstància que esmento ha coincidit amb la notícia que els Estats Units declaraven, per boca d'un portaveu oficial, que no veurien amb mals ulls una intervenció militar russa a Romania, encaminada a rematar el règim co-

munista de Ceausescu. Això també ens hauria resultat increïble si ens ho haguessin dit quan la dècada que som a frec d'enllestir es trobava a la meitat del seu trajecte. És igualment insòlita la declaració soviètica, plena de delicadesa, afirmant que no enviaria tropes ni municions a un altre país.

Tot inclina a pensar que millorem, així considerat de primera intenció i procurant que l'experiència d'escarments passats no ens aigualeixi esperances de futur. Perquè la por no ens acaba de deixar: en escriure unes ratlles que si tot va bé han d'aparèixer publicades al cap d'un quants dies sempre queda el rosec de possibles canvis de jeia internacional o locals. De moment, un munt de notícies ens acaparen tant l'atenció que la feina de destriar-les ens manté dispersos, atabalats, bon tros confusos. N'hi ha una que ha passat una mica desapercebuda, però que a mi em sembla carregada de presagis: Catalunya figura al llibre *Guinness* amb 132 rècords. Tot un rècord en si mateixa!

En sospesar-ho, per tal d'evitar la caiguda en engrescaments precipitats, em sembla que seria bo desacostumar-nos de fer coses estranyes.

Pere Calders